

PROTOKOLS

Rīgā

2021.gada 20. jūlija

Nr. 9.2-10e/1/2021

Lauksaimnieku nevalstisko organizāciju konsultatīvās padomes sēde

Vieta: attālināta sanāksme ZOOM platformā

Sēdes sākums: plkst. 12:00

Sēdes laikā tika veikts audioieraksts.

Sēdes norises tiesiskais pamats: Zemkopības ministra 2020.gada 14.septembra rīkojums Nr.88 "Par Lauksaimnieku nevalstisko organizāciju konsultatīvo padomi".

Sēdes dalībnieki. Lauksaimnieku nevalstisko organizāciju konsultatīvās padomes (turpmāk – Padome) sēdē ar balsis tiesībām piedalās:

Nr.p.k.	Pārstāvētās iestādes/biedrības nosaukums, ieņemamais amats	Padomes locekļa vārds, uzvārds
1.	Zemkopības ministrs, Padomes priekšsēdētājs	Kaspars Gerhards
2.	Biedrības "Lauksaimnieku organizāciju sadarbības padome" valdes priekšsēdētājs	Edgars Treiberis
3.	Biedrības "Zemnieku saeima" valdes priekšsēdētāja vietniece	Maira Dzelzkalēja-Burmistre
4.	Biedrības "Lauksaimniecības statūtsabiedrību asociācija" izpilddirektors	Kaspars Melnis
5.	Biedrības "Latvijas Bioloģiskās lauksaimniecības asociācija" valdes priekšsēdētājs	Gustavs Norkārkliis
6.	Biedrības "Latvijas Jauno zemnieku klubs" valdes priekšsēdētāja vietnieks	Rūdolfs Pulkstenis
7.	Biedrības "Latvijas Zemnieku federācija" valdes priekšsēdētāja	Agita Hauka
8.	Biedrības "Lauksaimnieku apvienība" valdes priekšsēdētāja	Sandra Stricka
9.	Biedrība "Latvijas lauksaimniecības kooperatīvu asociācija" valdes priekšsēdētāja vietniece	Aija Kiserovska
10.	Biedrības "Latvijas Pārtikas uzņēmumu federācijas padome" pilnvarotais pārstāvis, Latvijas Piensaimnieku Centrālā Savienības valdes priekšsēdētājs	Jānis Šolks
11.	Biedrības "Latvijas Meža īpašnieku biedrība" valdes priekšsēdētājs	Arnis Muižnieks

Citi Padomes sēdes dalībnieki:

Nr.p.k.	Iestādes/biedrības nosaukums, ieņemamais amats	Vārds, uzvārds
1.	Ministra biroja vadītājs	Jānis Eglīts
2.	Zemkopības ministrijas valsts sekretāra vietniece	Pārsla Rigonda Krieviņa
3.	Zemkopības ministrijas Tirdzniecības un tiešā atbalsta departamenta direktors	Zigmārs Ķikāns
4.	Zemkopības ministrijas Lauku attīstības atbalsta departamenta direktore	Liene Jansone
5.	Zemkopības ministrijas Lauku attīstības atbalsta departamenta direktora vietniece	Inese Pastare-Irbe
6.	Zemkopības ministrijas Lauku attīstības atbalsta departamenta Lauku attīstības fondu atbalsta nodaļas vadītāja vietniece	Jūlija Travina

Zemkopības ministra 2019.gada 10.oktobra rīkojuma Nr.120 "Par Lauksaimnieku nevalstisko organizāciju konsultatīvo padomi" pielikuma 12.punktā noteikts, ka Padome ir lemttiesīga, ja tās sēdē piedalās vairāk nekā puse no Padomes locekļiem. Konkrētajā gadījumā Padomes sēdē piedalās 11 (vienpadsmit) Padomes locekļi, tāpēc uzskatāms, ka Padome ir lemttiesīga.

Padomes sēdes protokolētāja: Zemkopības ministrijas Zemkopības ministrijas Tirdzniecības un tiešā atbalsta departamenta direktors Zigmārs Ķikāns un Lauku attīstības atbalsta departamenta Lauku attīstības fondu atbalsta nodaļas vadītāja vietniece Jūlija Travina.

SĒDES DARBA KĀRTĪBA

1. KLP Stratēģiskā plāna finansējums
2. Taisnīgie ienākumi
 - 2.1. ISIP atbalsta diferencēšana un pārdalošais maksājums
 - 2.2. ISIP griesti, regresivitāte un aktīvais lauksaimnieks
 - 2.3. Riska pārvaldība
3. Konkurētspēja - atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās
4. Lauksaimnieku pozīcijas pārtikas piegādes ķēdē
5. Eko-shēmas un agrovides pasākumi
6. Atbalsts meža nozarei
7. Atbalsts paaudžu maiņai
 - 7.1. Atbalsts jauniem lauksaimniekiem I.pīlāra ietvaros
 - 7.2. Atbalsts jauniem lauksaimniekiem II.pīlāra ietvaros
8. Sekmēt lauku apvidu dinamiskumu – LEADER pieejas ieviešana;
9. Pārtikas un kvalitātes shēmas;
10. Zināšanu pārnese, inovācijas un sadarbība.
11. Noslēguma daļa

1. KLP Stratēģiskā plāna finansējums (ziņo K.Gerhards, R.P.Krieviņa)

K.Gerhards informē, ka dialoga laikā 2021. gada 24. un 25. jūnijā, tika panākta politiska vienošanās par neatrisinātajiem politiskajiem jautājumiem saistībā ar KLP ieviešanu. Ievērojot lēmumu par Latvijai pieejamo kopējās lauksaimniecības politikas (turpmāk -KLP) finansējumu Daudzgaļu finanšu ietvarā, ES lauksaimniecības ministru vienošanos par KLP reformu, notikušās diskusijas KLP tematiskajās darba grupās un Lauksaimnieku nevalstisko organizāciju konsultatīvajā padomē, jo īpaši, tās 18.06.2020. un 16.12.2020. sēdēs ir nepieciešams izskatīt ZM priekšlikumus un iespēju robežās vienoties par KLP stratēģiskā plāna (turpmāk- KLP SP) ieviešanu nacionālā līmenī, lai septembra sākumā varētu pieņemt gala lēmumus.

R.P.Krieviņa informē, par priekšlikumu KLP finansējuma 2023.-2027.gadam sadalījumam I un II pīlāra atbalsta intervencēm. Finanšu līdzekļu pārdale no tiešajiem maksājumiem (turpmāk – TM) uz ražotāju organizāciju un lauku attīstības (turpmāk – LA) atbalsta intervencēm 78,3 milj. EUR apmērā, atbilstoši dalījumam pa atbalsta intervencēm trijās pozīcijās – atbalstam ražotāju organizācijās (4 milj. euro), investīcijām (40 milj. euro) un jauniem lauksaimniekiem (34.3 milj. euro). Pašlaik piedāvāta nacionālā līdzfinansējuma ir 15%, ja likme tiks paaugstināta, tad attiecīgi finansējuma apjoms KLP SP ieviešanai būtu lielāks.

M.Dzelzkalēja-Burmistre (ZS) piekrīt pārdalei no TM aploksnes uz LA aploksni, lai palielinātu finansējumu atbalstam jauniem lauksaimniekiem. Bet neatbalsta pārdali investīcijām un ražotāju organizācijām. Aicina iestāties par lielāko nacionālo līdzfinansējuma likmi, vismaz iepriekšēja perioda līmenī, īpaši ņemot vērā Zaļā kursa mērķus un pastiprinātas vides prasības.

G.Norkārklis (LBLA) - bez minētas pārdales finansējums investīcijās krasi samazināsies, pārdale ir būtiska, bet atbalstu būtu jānovirza vidējam un mazām saimniecībām un finanšu instrumenta ieviešanai. Atbalsta ideju par valsts līdzfinansējuma palielināšanas iespējam.

A.Hauka (LZF) – atbalsta LBLA viedokli.

J.Šolks (LPCS) – aicina palielināt finansējumu pārtikas nozarei 10 milj. euro, līdzīgi ka tas bija plānots iepriekšēja plānošanas periodā. Pārstrāde ir viena no kopīgas ražošanas ķēdes posmiem, kas dod būtisku pienesumu valstij.

K.Melnis (LSA) – aicina sameklēt kompromisu. Atbalsta pārdali atbalstam jaunajiem lauksaimniekiem, par pārējo pārdali tad lems septembra sākumā.

R. Pulkstenis (JZK)- pārdale no I.pīlāra uz LA ir būtiska.

S. Stricka (LA) – neatbalsta pārdali no I.pīlāra uz LA.

Aija Kiserovska (LLKA) – aicina lai pārdales rezultātā lielāks finansējums tika piešķirts arī kooperatīviem.

E.Treibergs (LOSP) – atbalsta ZM priekšlikumu par pārdali no I.pīlāra uz LA.

2. Taisnīgie ienākumi (*ziņo R.P.Krieviņa*)

2.1. ISIP atbalsta diferencēšana un pārdalošais maksājums

R.P.Krieviņa informē, saskaņā ar dialoga rezultātiem, ir noteikts KLP SP nosacījums par tiešo maksājumu finansējuma obligātu pārdali 10 % mazām un vidējām saimniecībām. Piedāvājums I.pīlāra ietvaros ir jaunajiem lauksaimniekiem kopā periodā paredzēt 12 milj. euro, ekoshēmām 428 jeb 25% milj. euro un saistītajam ienākuma atbalstam – 233 milj. euro jeb 13.6% no TM aploksnes. Jauns piedāvājums mazo lauksaimnieku atbalsta shēmai – 500 euro/saimniecībai, kopā periodā paredzot 29 milj. euro. Pārdalošo maksājumu (turpmāk – PM) īstenot un maksāt saimniecībām ar platību līdz 250 ha, kura finansējums sastādītu 28 milj. – 34.milj.euro/gadā. Kopā pārdalošais maksājums un mazo lauksaimnieku shēma sastādītu 10,4% - ar ko tiktu izpildīta obligāti noteiktā ES prasība par 10% novirzi mazajām un vidējām saimniecībām. Rezultātā ilgtspēju sekmējošais ienākumu pamatatbalsts (turpmāk- ISIP) sastādītu 831 milj. euro periodā jeb 48%, saglabājot ISIP pamatlikmi robežās no 93-103 euro/h un papildus piemaksājot 10 euro/ha mazāk labvēlīgo novadu platībām, kura finansējums periodā sastādītu 31 milj. euro jeb 2%.

G.Norkārklis (LBLA) – pārsteigums par ISIP diferencēšanas karti, 10 eiro par hektāru nav jēgpilns maksājums, jāatgriežas pie iepriekšējā ZM priekšlikuma par ISIP diferencēšanu un kartes (3 zonas un 20,30 eiro piemaksa). Par PM nepieciešama detalizētāka informācija kādas izmaiņas, ja 250 ha sliksni samazina uz 150 ha. PM jāpiešķir tikai sākot no 3 vai 5 hektāru.

A.Hauka (LZF) – PM jāpiešķir sākot no 3 vai 5 ha un līdz 100 hektāram, jāparedz 100 eiro par ha, piešķirams saimniecībām, kas nav lielākas par 100 ha. ISIP diferencēšanas jaunā karte samazina atbalstu par Sēlijas zālājiem.

M.Dzelzkalēja Burmistre (ZSA) – ISIP diferencēšanas karte atbalstāma. 10 eiro ir 10% starpība un biznesā tas ir svarīgi. Par PM priekšlikumu nepiekrīt, jo jābūt vienam maksājumam par jebkuriem pirmajiem ha, nešķirojot. Par pirmajiem 100 vai 150 ha. Piedāvājums ir sarežģīts, kas ietekmēs nomas un kaimiņu attiecības. Jābūt vienai likmei. Pie 10% finansējuma izlietojuma PM nav stingri jāpieturas, var arī pārsniegt, jāmodelē. Bet likmei jābūt robežās no 10 līdz 20 eiro. Piekrīt, ka nevajag piešķirt PM par pirmajiem 3 ha.

K.Melnis (LSA) – piekrīt, ka nevajag piešķirt PM par pirmajiem 3 ha. ISIP karte jāpārdomā. Par PM 250 ha sliksni – būs neapmierinātie. PM jāmaksā visiem, jāmodelē.

R.P.Krieviņa – tāpat ZM jāmodelē 2 varianti, kad piešķirtu PM visām saimniecībām par pirmajiem 100 ha un ja saimniecībām līdz 150 ha par pirmajiem 100 ha.

R.Pulkstenis (JZK) – PM jāpiešķir tikai aktīvajiem lauksaimniekiem. Atbalsta PM noteiktos sliksņus un likmes. ISIP karte ietekmi dotu, bet nepieciešama lielāka starpība, lielāka piemaksu likme.

S.Stricka (LA) – ISIP karte ir šoks. Vēlas, lai ievieš ISIP diferencēšanu saskaņā ar iepriekšējo 3 zonu karti. PM priekšlikumu neatbalsta, vēlas, lai tiktu piešķirts PM visiem lauksaimniekiem. Ja PM piešķirtu tikai saimniecībām līdz 250 ha, tad jāparedz, ka nevar paplašināties.

E.Treibergs (LOSP) – PM piešķirams no 5 ha un tikai lauksaimniekiem, kuri zemi apstrādā. ISIP diferencēšanas karte jāpārskata.

2.2. ISIP griesti, degresivitāte un aktīvais lauksaimnieks

A.Hauka (LZF) – atbalsta ISIP 100 000 eiro griestu noteikšanu. Ar ISIP samazinājumu neapliekamā summa palielināma vien par samaksāto nodokļu summu, savukārt neieskaitīt - darba algas, neapmaksātā darbaspēka izmaksas un pakalpojumu izmaksas. Ja nevar nodalīt nodokļu un darba algu izmaksas, tad var ņemt vērā arī darba algas. Par aktīvo lauksaimnieku nav priekšlikumi.

K.Melnis (LSA) – aktīvā lauksaimnieka nosacījums piemērojams lauksaimniekiem, kas saņem TM vairāk nekā 500 eiro. Par standartizlaides sliekšni vēl lems. ISIP griestu vietā piedāvā degresivitātes piemērošanu, no iespējami zemāka sliekšņa, no 5 000 eiro, ja nevar tad no 60 000 eiro sliekšņa, ar samazinājumu nepaliekamā summa palielināma par samaksāto darba algu un nodokļu summu.

M.Dzelzkalēja Burmistre (ZSA) – atbalsta ISIP griestu noteikšanu, ja ņem vērā darba algas un nodokļus, savukārt neieskaitīt pakalpojumu izmaksas. Aktīvais lauksaimnieks – no 500 eiro jāpiemēro, par standartizlaides sliekšni vēl jāpadomā.

G.Norkārklis (LBLA) – atbalsta ISIP griestu noteikšanu 100 000 eiro līmenī, nav jāņem vērā darba algu un nodokļu summas. Aktīvais lauksaimnieks – no 500 eiro būtu labi, jeb 1000 eiro labāk. Jāparedz būtu 2 kritēriju piemērošana, nevis tikai viens kritērijs no saraksta.

R.Pulkstenis (JZK) – aktīvais lauksaimnieks - no 500 eiro. Jāpiemēro obligāti standartizlaides kritērijs kombinācijā ar citu kritēriju. Nepieciešama ISIP degresivitāte no 60 000 eiro līmeņa.

S.Stricka (LA) – atbalsta ISIP griestus no 100 000 eiro līmeņa. Aktīvais lauksaimnieks jāpiemēro no 500 eiro.

E.Treibergs (LOSP) – atbalsta priekšlikumu par ISIP griestiem no 100 000 eiro līmeņa. Interesants ir LSA priekšlikums par degresivitāti. Aktīvais lauksaimnieks no 501 eiro un standartizlaides sliekšnis jānosaka 450 eiro.

Ministrs – ZM veiks aprēķinus līdz septembrim par atbalsta griestu un degresivitātes piemērošanas ietekmi.

2.3. Riska pārvaldība (ziņo R.P.Krieviņa)

R.P.Krieviņa informē, ka risku pārvaldības nolūkā, atbalstu ir plānots paredzēt sekojošā veidā: apmācību un konsultāciju formā, preventīvām investīcijām, lai mazinātu risku iestāšanās iespējamību vai kaitējuma apmēru, apdrošināšanas prēmiju daļējai kompensēšanai ar maksimālo atbalsta intensitāti 50% apmērā.

M.Dzelzkalēja-Burmistre (ZS) - aicina palielināt atbalsta intensitāti 70% apmērā. Ir nepieciešams atbalstīt risku pārvaldību.

L.Jansone – pie pašreizēja finansējama šo atbalsta likmi nav iespējams palielināt.

G.Norkārklis (LBLA) - pieprasījums pēc šī rīka ir paplašinājies, atbalsta likme 50% ir pietiekoša.

A.Hauka (LZF) – piekrīt 50% atbalsta likmei. Dzīvnieku mītnes ventilācijas un dzēšanas iekārtas un laistīšanas iekārtas lopkopības sadaļā.

L.Jansone – šīs aktivitātes jau ir iekļautas Investīciju sadaļā, kā riska pārvaldības instruments.

K.Melnis (LSA)- pie papildu finansējuma iespējas pārskatīt atbalsta likmes lopkopībai.

E.Treibergs (LOSP) – piekrīt 50% atbalsta intensitātei.

S. Stricka (LA) – aicina atbalsta intensitāti paaugstināt līdz 75%.

R. Pulkstenis (JZK) - piekrīt 50% atbalsta intensitātei.

Padomes locekļi nolemj:

Padomes locekļu vairākums atbalsta apdrošināšanas prēmiju daļējai kompensēšanai ar maksimālo atbalsta intensitāti 50% apmērā.

3. Konkurētspēja - atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās

(ziņo R.P.Krieviņa)

R.P.Krieviņa informē, ka atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās nākamam periodam ir paredzēts 88,6 milj. euro apmērā. Atbalstīt ieguldījumus saimniecību attīstībai, paredzot finansējuma sadalījumu dažāda lieluma saimniecību grupām, katrai no tām nosakot maksimālo attiecināmo izmaksu apjomu:

- mazās saimniecības (apgrozījums 4 000 – 70 000 euro) – 250 000 euro;
- vidējās saimniecības (apgrozījums 70 001 – 350 000 euro) – 500 000 euro;
- lielās saimniecības (apgrozījums virs 350 000 euro) – 700 000 euro.

Jauns nosacījums būtu, ja pārejas periodā atbalsta saņēmējs izmantojis maksimālo attiecināmo izmaksu apmēru atbilstoši konkrētai saimniecību grupai noteiktajam, tad uz atbalstu pēc 2023.gada nevar pretendēt. Reģionalizācijas principu pa LAD RLP aizvietot ar vairāku LAD RLP apvienojumu tuvinoties LV kultūrvēsturiskajiem četriem reģioniem – Kurzeme, Zemgale, Vidzemes, Latgale. Noteikt obligātu ieguldījumu zaļajās investīcijās vides un klimata mērķu īstenošanai. Atbalstu konkurētspējai paredzēt mazo un vidējo saimniecību grupai, savukārt lielai saimniecību grupai tikai specifiskiem ieguldījumiem, ieviešot zaļo ieguldījumu sarakstu. Papildus atbalsta intensitāte jauniem lauksaimniekiem darbības uzsākšanas pirmos 5 gadus.

Saistītā ienākumu atbalstu 2023.-2027.gados ieviest 2022.g.līmenī, kopēji atbalstam tiks paredzēti 11,6%.

S. Stricka (LA) – atbalsta ZM priekšlikumu.

E.Treibergs (LOSP) – atbalsta priekšlikumu konkurētspējas veicināšanai.

M.Dzelzkalēja-Burmistre (ZS) –ir nepieciešams izskatīt finansējuma sadalījumu pa četriem reģioniem. Piedāvājumu par maksimālo attiecināmo izmaksu apjomu būtu vēl jāizvērtē. Pieņemot šo piedāvājumu, mazas saimniecības nevarēs efektīvi attīstīties, piem. nevarēs izbūvēt piena fermu. Ir nepieciešams palielināt prasības vietējai izejvielai, paaugstināt nepieciešamos procentus miltiem un gaļas (pašlaik 50% un 40% attiecīgi).

G.Norkārklis (LBLA) – priekšlikumu vajadzētu rūpīgi izvērtēt, bet atbalsta diferencēšanu atkarībā no saimniecību lielumā un griestu noteikšanu. Vēlas redzēt, kā sadalīsies finansējums četru reģionu griezumā.

R. Pulkstenis (JZK) – atbalsta četru reģionu principu – būs iespējams vienkāršāk un efektīvāk noadministrēt. Atbalsta attiecināmo izmaksu griestu diferencēšanu saimniecībām.

J.Šolks (LPCS) – uzskata ka ir nepieciešams palikt pie esošiem procentiem vietējais izejvielai, jo dažiem produktiem ir sezonāls raksturs un nav iespējams ilgstoši uzglabāt. Jau tagad ir tendence pirkt vietējo pārtiku. Pašlaik ir optimāls piedāvājums.

K.Melnis (LSA) – pie papildus finansējuma iespējam pārskatīt nosacījumus un palielināt griestus. Par saistīto ienākumu atbalstu lopkopības nozarei paredzēt lielāku atbalstu. Lopkopības nozare ir ļoti darbietilpīga, kas pēdējos gadus stabili iet uz leju.

S. Stricka (LA) – atbalsta ZS priekšlikumu par procentu palielināšanu vietējai izejvielai, miltiem noteikti ir jāpalielina un pienam varētu būt līdz 100%, minimums ir jābūt visa veida produkcijai 70%. Atbalsta LSA par saistīto ienākumu atbalstu lopkopības nozarei. Uzskata, ka situācija ar lopkopības nozari ir smaga.

G.Norkārklis (LBLA) - pievienojas LSA attiecībā uz lopkopības nozari un par saistīta ienākuma atbalsta palielināšanu. Par kazu mātēm samazināts atbalsts, nepieciešams atrast risinājumu.

M.Dzelzkalēja-Burmistre (ZS) - saistītais atbalsts 9% specifiski ir novirzīts lopkopības nozarei un nav nepieciešams vairāk finansējuma novirzīt šai jomai.

K.Melnis (LSA) - kāpēc tad šī nozare mirst? Saistošais maksājums ir viens no svarīgākiem atbalstiem. Šī nozare ir viena no lielākiem darbadevējiem laukos.

M.Dzelzkalēja-Burmistre (ZS) - nozarei tad jāatrod iemesli kāpēc nozare mirst. Ir jāizanalizē, kas tad palīdzētu nozarei kļūtu par efektīvu, jo šī nauda nepalīdzēs.

K.Melnis (LSA) – ir nepieciešams izvērtēt, kā nostabilizēt nozari, lai lopkopība ietu uz augšu.

Ministrs – piedāvā pasūtīt izvērtējumu attiecībā uz lopkopības nozares attīstības iespējām.

A.Hauka (LZF) – aicina pārskatīt saistīta ienākuma atbalsta likmes, lai mērķtiecīgāk atbalstītu lopkopību un dārzenkopību. Ir nepieciešams lielāks atbalsts biškopībai.

R. Pulkstenis (JZK) - piekrīt 2% novirzīšanu proteīnaugiem, atbalsta arī LSA aicinājumu palielināt likmi par slaucamām govīm un tad pārējās likmes paliek iesaldētas 2022.gada līmenim.

Padomes locekļi nolemj:

Ir nepieciešama piena nozares analīze, priekšlikums ir pasūtīt LLU pētījumu par lopkopības nozares attīstības iespējām.

4. Lauksaimnieku pozīcijas pārtikas piegādes ķēdē (ziņo P.P.Krieviņa)

R.P.Krieviņa informē, ka piedāvājums ir paredzēt atsevišķu IMA investīciju aploksni atbilstīgām kooperatīvām sabiedrībām bez maksimālā atbalsta ierobežojuma. ZM Priekšlikums paredz nozaru sarakstus, kurās atbalstāma jaunu kooperatīvu un RO veidošana, kurās atbalstāma RO un kooperatīvu attīstība, kurās atbalstāma 2.līmeņa sadarbības veicināšana. Priekšlikums ietvēra atbalsta pasākumu un finansējuma piešķiruma priekšlikumus.

Padomes locekļi nolemj:

Atbalstīt ZM priekšlikumu.

5. Eko-shēmas un agrovides pasākumi (ziņo R.P.Krieviņa)

R.P.Krieviņa informē, par eko-shēmu (7.pasākumi) un agrovides (8.pasākumi) piedāvājumu.

G.Norkārklis (LBLA) – neatbalsta šādu pasākumu kopumu, nepārliecina, ka tā būs zaļā arhitektūra. Par jauno pasākumu bioloģiskajai lauksaimniecībai, nav īsti jauns pasākums, ir tikai nomainīts nosaukums, atbalsta pieaugums ir reāli par 13 eiro, pārcelts no pirmā pasākuma, praktiski neko nemaina, budžets paliek tāds pats. Par 2.ekoshēmas pasākumu – ENP – nav pārliecības, ka pietiks finansējums uz references platību, domā, ka lauksaimnieki nesaņems norādītās likmes, cik liels varētu būt pretendentu skaits? 3.ekoshēma par kaļķošanu – kādēļ palielināta atbalsta likme, neredz pamatojumu? 4.ekoshēma par saudzējošo l/s praksi – tā ir normāla lauksaimniecības prakse un priekšlikums, ka herbicīdus nelieto vispār tiešajai sējai, vairāk graudaudzēšanai pasākums, atkompensē atbalstu lielajām saimniecībām, nav paredzēts mazajām, vidējām, izlīdzināsies maksājumi. 5.ekoshēma emisiju mazinošais pasākums – nav atbalstāms pasākums ar tik augstu likmi, tas vairāk ir atbalsts graudaudzētājiem, šaubas vai mazie lauksaimnieki var ieviest precīzās tehnoloģijas, cik varētu būt pretendentu? 10 eiro par glifosātu nelietošanu pirms ražas novākšanas – ir nekorekts piedāvājums, tāda prasība būtu likumā jāieliek. 6.ekoshēma par ilggadīgo zālāju saglabāšanu – šaubas vai pie tādas platības likme paliks tāda. Par dabiskajiem zālājiem jāparedz prasība, ka nevar lietot slāpekļa minerālmēslus. 7.ekoshēma tas nav papildus atbalsts bioloģiskiem, bet tikai pārcelts finansējums no 1.ekoshēmas. Kopumā neatbalsta ekoshēmu pasākumus.

Agrovidē ir samazināts atbalsts, likmes arī ir samazinātas. Vajadzētu atgriezties pie sākotnējā piedāvājuma. Gaļas ražotāji domā pāriet uz konvencionālo saimniekošanu. Katru gadu piena lopkopības saimniecības samazinās, būs grūti sasniegt “Zaļa kursa” mērķus. Var prognozēt, ka sertifikācijas izmaksas palielināsies. Ir nepieciešams lopkopībai nodrošināt lielāku atbalstu.

M.Dzelzkalēja Burmistre (ZSA) – 7.ekoshēma par bioloģiskās l/s veicināšanu – nepiekrīt par atbalstu šādā apmērā, piekristu, ja nokompensētu laukaugu likmes kritumu, kam būtu nepieciešami ap 20 milj. eiro. Un prasībai jābūt virs parastās prakses. Pārējiem lauksaimniekiem paredzēts par klimatam un videi labvēlīgu praksi pasākums, ar stingrākām prasībām, platība ir 708 000 ha, nosedz ap 60% no laukaugu platībām, kopējā konvencionālā platība ir ap 1,5 milj. ha. Tādēļ pārējais finansējums no

7.ekoshēmas pārceļams uz 1.ekoshēmu par klimatam un videi labvēlīgu praksi. Piedāvājums gan 1., gan 7.pasākumā maksāt par aramzemi. Jo no vides organizācijām lielākais uzbrukums ir par aramzemi, jo lielāka slodze ir laukaugu platībās. Piekrīt par glifosātu nelietošanas pasākumiem 4. un 5.ekoshēmā (saudzējošā prakse un emisiju mazināšana), mēģinām sinhronizēt pasākumus ar kaimiņvalstīm. 2.ekoshēmas ENP pasākumā jāpalielina starpkultūru likme.

Agrovidē ir samazināts plānotais atbalsts, samazināta likme laukaugiem 117 euro/ha uz 97 euro/ha nākamajā plānošanas periodā. Kur ir samazinājums agrovides pasākumos ir nepieciešams nokompensēt caur ekoshēmām. Pēc pašreizējā piedāvājuma agrovides pasākumi gandrīz neko nepiedāvā laukaugiem. Jābūt lielākām ambīcijām uz “Zaļa kursa” nospraustiem mērķiem. Mazs pasākumu klāsts ir piedāvāts. “Zaļas joslas” pasākuma ietvaros piedāvājums finansējums 24 milj. euro un mērķis atbalstīt 6 000 ha ir noteikti par mazu. Ir nepieciešams atrast finansējumu, lai palielinātu ieguldījumu šajā pasākumā. Biškopības vienību apsaimniekošanai ir paredzēti 7,67 milj. euro, kas ir papildus 159 milj. euro – bioloģiskai lauksaimniecībai, līdz ar to kopēja summa nozarei ir līdzvērtīga iepriekšējam piedāvājumam.

A.Hauka (LZF) – glifosātu nelietošana pirms ražas novākšanas – tas būtu jāaizliedz ar likumu. LZF kategoriski iebilst par kompensāciju nemiglotājiem.

R.Pulkstenis (JZK) – atbalsta 7.ekoshēmu par atbalstu bioloģiskās l/s veicināšanai, bet jābūt lielākai likmju starpībai starp 7. un 1.ekoshēmu.2.ekoshēmas pasākumā par ENP mērķa platībām jābūt samērīgākām. Neatbalsta 10 eiro par glifosātu nelietošanu pirms ražas novākšanu, tas būtu jāaizliedz ar likumu.

Par agrovides piedāvājumu ir jāizvērtē atšķirības starp 3. un 4. pasākumu -atbalsts lopkopībai, lai neveicinātu bioloģisko lopkopības saimniecību pāreju uz konvencionālo saimniekošanu, dēļ vieglākiem nosacījumiem.

S.Stricka (LA) – ekoshēmas būs grūti izpildīt, vēl gribēs diskutēt. Vēlas skaidrojumus par 6.ekoshēmas pasākumu kā paredzēts to maksāt.

E.Treibergs (LOSP) – iesniegs rakstisku viedokli.

6. Atbalsts meža nozarei (ziņo R.P.Krieviņa)

R.P.Krieviņa – atbalsts meža nozarei ir paredzēts 28.6 milj. euro apmērā. ZM priekšlikums- ikgadējo maksājumu par mežsaimnieciskās darbības ierobežojumiem maksāt trīs gadus esoša finansējuma apmērā.

A.Muižnieks – cer uz valsts līdzfinansējuma palielināšanu, ir jāmeklē citi finansējuma avoti. Ir jābūt segumam kompensācijas maksājumiem. Ir jāsauglabā atbalstu mežu atjaunošanai pēc dabas katastrofām un ugunsgrēkiem, īpaši ņemot vērā šis vasaras karstu laiku.

Padomes locekļi nolemj:

Atbalstīt priekšlikumu nepieciešamībai atbalstam mežu atjaunošanai pēc dabas katastrofām un ugunsgrēkiem.

7. Atbalsts paaudžu maiņai (ziņo R.P.Krieviņa)

R.P.Krieviņa – iepazīstināja ar priekšlikumu, kas atspoguļots prezentācijā. Saskaņā ar dialoga rezultātiem vismaz 3% no kopējā TM finansējuma, jānovirza atbalstam paaudžu maiņai, kas ir jārealizē abos pīlāros. Pārdales rezultātā būtu novirzāmi 34,3 milj. euro – paaudžu nomaiņai, t.sk. – 28, 3 milj. euro jauno lauksaimnieku atbalstam

– vienreizējs maksājums, 6 milj. euro – finanšu instrumenta īstenošanai – atbalsts jauniem lauksaimniekiem, tostarp saimniecību iegādei.

7.1. Atbalstu jauniem lauksaimniekiem I.pīlāra ietvaros

M.Dzelzkalēja Burmistre (ZSA) – nepieciešams palielināta atbalstāmo platību un piešķirt atbalstu par pirmajiem 200 nevis 150 hektāriem, savukārt likmi samazināt no 30 eiro uz 20 eiro par ha.

R.Pulkstenis (JZK) - atbalsta ZM priekšlikumu.

7.2. Atbalstu jauniem lauksaimniekiem II.pīlāra ietvaros

K.Melnis (LSA) – attiecībā uz vienreizējo maksājumu aicina dzēst prasību par apgrozījuma griestiem (līdz 70 000 euro), tas tikai samazinās iespējas pārņemt saimniecību.

L.Jansone – atbalsts attīstībai, ir jābūt griestiem, kā kompromisa risinājums ir piedāvāts finanšu instruments, kur ir paredzēta saimniecību pirkšana un šeit ir apgrozījuma griesti jau noteikti 150 000 euro robežās.

A.Hauka (LZF) – atbalsta ZM priekšlikumu.

M.Dzelzkalēja Burmistre (ZSA) – pie saimniecības pārņemšanai apgrozījuma sliekšnim jābūt 150 000 euro, 70 000 euro vietā.

R.Pulkstenis (JZK) - aicina izvērtēt iespēju palielināt vienreizēja maksājuma apjomu līdz 50 000 euro, jo ir finansējuma kopējais palielinājums jaunajiem lauksaimniekiem. Saimniecības tāda veidā varēs iegūt lielāku atspērienu. Atbalsta 6 milj. euro pārdali finanšu instrumentam – saimniecību iegādei.

Padomes locekļi nolemj:

Izvērtēt iespējas palielināt saimniecību apgrozījuma griestus no 70 000 euro līdz 150 000 euro (II.pīlārs), arī piešķirt atbalstu par pirmajiem 200 ha nevis 150 ha (I.pīlārs).

8. Sekmēt lauku apvidu dinamiskumu – LEADER pieejas ieviešana

(ziņo R.P.Krieviņa)

R.P.Krieviņa informē, ka ZM piedāvājums nav mainījies attiecībā uz LEADER pieejas ieviešanu salīdzinājumā ar iepriekšējam diskusiju reizēm - atbalsts SVVA stratēģiju īstenošanai 72,3milj. euro, kas ir 10% no II.pīlāra finansējuma. Līdz 17% vietējas rīcības grupas varēs novirzīt darbības nodrošināšanai un teritoriju aktivizēšanai. No SVVA stratēģiju īstenošanai piešķirta finansējuma 20% - pārtikas īso piegāžu ķēžu darbības veicināšanai, t.sk. zaļo publisko iepirkumu nodrošināšanai, tad no palikušiem 80% - SVVA stratēģiju īstenošanai vismaz 50% ir jānovirza vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvām.

Padomes locekļi nolemj:

Vienbalsīgi atbalstīt ZM priekšlikumu LEADER pieejas ieviešanai.

9. Pārtikas kvalitātes shēmas *(ziņo R.P.Krieviņa)*

R.P.Krieviņa iepazīstina ar ZM priekšlikumu – aizsargāt pārtikai un veselības kvalitāti, ieviešot KLP SP atbalsta intervences:

- atbalsts ekoshēmu un agrovīdes intervencēs, t.sk. bioloģiskai lauksaimniecībai

- atbalstu lauku saimniecību biodrošības prasību īstenošanai paredzēt saimniecību investīciju atbalsta ietvaros;
- atbalstu nepieciešamajiem ieguldījumiem, kas sekmētu dzīvnieku labturības uzlabošanu;
- Investīciju atbalsta intervencēs (saimniecību attīstībai un pārstrādei) paredzēt prioritāti bioloģiskajai lauksaimniecībai.
- Paredzēt atbalstu dalībai pārtikas kvalitātes shēmās – bioloģiskā, Zaļā un Bordo karotīte (12 milj. euro apmērā, t.sk 9.1 milj. euro – bioloģiskās kvalitātes shēmai, 2.8 milj. euro nac.shēmai – Zaļā un Bordo karotīte).

R.Pulkstenis (JZK) – ideja laba un atbalstāma, bet uzskata, ka “Bordo karotīte” neveicina pārtikas kvalitāti, bet veicina darba vietas.

M.Dzelzkalēja Burmistre (ZSA) - atbalsta “Zaļā karotīte” kvalitātes shēmu ieviešanu un bioloģisko, bet neatbalsta “Bordo”.

J.Šolks (LPCS) -atbalsta ZM piedāvājumu.

G.Norkārkļis (LBLA)- aicina pārskatīt nosacījumus “Bordo karotītei”.

E.Treibergs (LOSP) – atbalsta ZM piedāvājumu un visus trīs kvalitātes shēmas ieviešanu.

10. Zināšanu pārnese un inovācijas (ziņo R.P.Krieviņa)

R.P.Krieviņa informē, ka ZM priekšlikums attiecībā uz zināšanu pārneses un konsultāciju aktivitātēm, kā arī sadarbības sekmēšanai nav mainījies. Ir paredzēts finansējums 5% apmērā no LA pieejamā finansējuma, kas sadalās sekojoši:

- profesionālo zināšanu un prasmju pilnveides intervencei 8,3 milj. euro;
- konsultāciju intervence 9,2 milj. euro
- demonstrējumu intervence 1,5 milj. euro
- sadarbības intervencei 20 milj. euro.

11. Noslēguma daļa

Tālāka rīcība attiecībā uz KLP SP ieviešanu:

1. sasaukt Lauksaimnieku nevalstisko organizāciju konsultatīvās (LNOK) padomes sēdi šī gada 6.septembrī, lai pieņemtu lēmumus par KLP SP intervencu pasākumiem;
2. ZM TTAD izvērtēt NVO izteiktos priekšlikumus, sagatavot aprēķinus par pārdalošā un diferencētā ISIP maksājuma dažādu variantu ietekmi;
3. ZM TTAD sagatavot aprēķinus par ISIP griestu un degresivitātes piemērošanas ietekmi;
4. ZM LAAD sagatavot aprēķinus atbalsta ieguldījumiem saimniecību attīstībai sadalījumam pa četriem Latvijas reģioniem;
5. ZM TTAD sagatavot priekšlikumus ekoshēmu pilnveidošanai;
6. ZM TTAD līdz šī gada 24.augustam nosūta izvērtēšanai LNOK dalīborganizācijām aprēķinu rezultātus par pārdalošā un diferencētā ISIP maksājuma dažādu variantu ietekmi, par ISIP griestu un degresivitātes piemērošanas ietekmi un ekoshēmu pilnveidošanas priekšlikumus.

7. attiecībā uz plānoto atbalstu paaudžu nomaiņai, ZM LAAD izvērtēt iespējas palielināt saimniecību apgrozījuma griestus no 70 000 euro līdz 150 000 euro (II.pīlārs), ZM TAAD ievērtēt iespēju piešķirt atbalstu par pirmajiem 200 ha nevis 150 ha (I.pīlārs).
8. ZM Meža departamentam izskatīt iespēju atbalstīt mežu atjaunošanas aktivitātes pēc dabas katastrofām un ugunsgrēkiem.
9. pasūtīt LLU izpēti par piena nozari un sagatavotu ieteikumus, kur būtu jāiegulda piena lopkopības nozarē, lai nozare attīstītos.

Komisijas priekšsēdētājs

K. Gerhards

ŠIS DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS AR DROŠU
ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU